

IFRS ve US GAAP Arasındaki Farklılıklar: Küresel Finansal Raporlamada Uyum Arayışları*

Burçak KIZILTAN IŞIK**

ÖZET

Bu çalışma, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) ile Amerika Birleşik Devletleri Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (US GAAP) arasındaki yapısal farklılıkları ve örtüşen yönleri karşılaştırmalı bir bakış açısıyla incelemektedir. Araştırma kapsamında, PwC, KPMG, EY, Deloitte ve Grant Thornton gibi önde gelen uluslararası denetim kuruluşlarının 2024 yılına ait karşılaştırma raporları temel alınmıştır. Bu doğrultuda, toplam 40 başlık altında iki sistemin benzerlikleri ve ayrıştığı noktalar analiz edilmiştir. Analiz yalnızca teknik düzeyle sınırlı kalmayıp, ilgili standartların uygulamadaki yansımaları ve finansal raporlama süreçlerine etkileri de ele alınmıştır. Ayrıca, IFRS ile US GAAP'in uyumlaştırılmasına yönelik olarak 2002 yılında imzalanan Norwalk Anlaşması tarihsel bir dönüm noktası olarak değerlendirilmiş ve bu kapsamda bugüne kadar kaydedilen ilerleme tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: IFRS, US GAAP, Muhasebe Standartları

Jel Kodları: M41, M48

International Financial Reporting Standards: Differences Between IFRS and US GAAP

ABSTRACT

This study examines the structural differences and overlapping aspects between International Financial Reporting Standards (IFRS) and US Generally Accepted Accounting Principles (US GAAP) from a comparative perspective. The research is based on the 2024 comparative reports of leading international audit firms, including PwC, KPMG, EY, Deloitte, and Grant Thornton. In this context, the similarities and differences between the two systems have been analyzed under 40 headings in total. The analysis is not limited to technical aspects but also addresses the practical implications of the relevant standards and their impact on financial reporting processes. Additionally, the Norwalk Agreement, signed in 2002, marks a historical turning point in the harmonization of IFRS and US GAAP, and its evaluation is discussed, along with the progress made to date within this framework.

Keywords: IFRS, US GAAP, Accounting Standards

Jel Codes: M41, M48

* Published by The Journal of Accounting and Finance. This article is published under the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0) licence.

Makale Gönderim Tarihi: 20.05.2025, **Makale Kabul Tarihi:** 07.07.2025, **Makale Türü:** Araştırma Makalesi

** Dr. Öğr. Üyesi, Başkent Üniversitesi, bkiziltan@baskent.edu.tr ORCID: 0000-0003-1277-679X

1. GİRİŞ

Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları (International Accounting Standards-IAS/International Financial Reporting Standards-IFRS), uluslararası muhasebe ve finans dünyasında karşılaştırılabilirlik ve tutarlılık ihtiyacından doğmuştur. 2000 yılında Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü'nün (IOSCO) IFRS'yi sınır ötesi halka arzlar için tavsiye etmesinin ardından, 2002'de Avrupa Birliği'nin 2005'ten itibaren halka açık işletmeler için IFRS'yi zorunlu kılması ile IFRS'nin küresel çapta yayılmasında önemli dönüm noktaları olmuştur. Günümüzde 100'den fazla ülke IFRS'yi zorunlu ya da etkin şekilde kullanmaktadır. IFRS tarafından getirilen standartlar işletmeler ve yatırımcılar için ortak bir finansal dil işlevi görmektedir. IFRS sayesinde işletmelerin finansal tabloları daha tutarlı hale gelmekte, yatırımcıların karar alma süreçleri kolaylaşmakta, şeffaflık ve hesap verebilirlik artmaktadır (Pacter, 2013: 51). Amerika Birleşik Devletleri tarafından (ABD) geliştirilen Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (US GAAP), Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) tarafından oluşturulmuştur. Zamanla ABD sermaye piyasalarına uygun, ayrıntılı kurallar içeren kapsamlı bir standart set haline dönüşmüştür. Bu yapı, finansal tabloların tutarlılığını sağlarken, işlemlerin ekonomik özünden ziyade şekline odaklanmıştır. IFRS ise kural bazlı olan US GAAP'e kıyasla daha esnek ve ilke bazlı bir yaklaşım benimseyerek, geniş ilkeler çerçevesinde meslekî yargıya dayalı uygulamaya olanak tanır. Bu durum, uygulamada belirli farklılıklar gösterse de söz konusu farklılıklar çeşitli sektörler ve koşullar çerçevesinde gereklilik arz etmektedir.

Hem IFRS hem de US GAAP, işletmelerin faaliyet sonuçları ve nakit akışlarını gerçeğe uygun, doğru ve güvenilir bir şekilde yansıtmayı amaçlamışlardır. Ancak iki standart setin tarihsel gelişimleri ve uygulama alanları bakımından önemli farklılıklar göstermektedir. Bu uygulamalardan kaynaklı, ABD ve Avrupa'daki işletmelerin raporlama yöntemleri arasındaki farklar ölçüm ve sunumda uyumsuzluklara yol açmaktadır. Dolayısıyla standartlar arası uyumsuzlukları gidermek adına 2000'li yıllarda "yakınsama" süreci başlatılmıştır. Bu süreç, 2002'de Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board- IASB) ve Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (Financial Accounting Standards Board- FASB) arasında imzalanan Norwalk Mutabakatı ile resmiyet kazanmıştır. Bu

mutabakat, iki tarafın standartlarını uyumlu hale getirmek amacıyla ortak bir çalışma başlamasını sağlamıştır (Pacter, 2013: 52).

Bu çalışma kapsamında, IFRS ve US GAAP arasında gerçekleştirilen yakınsama süreci incelenmiş, her iki standart seti arasındaki temel benzerlikler ve farklılıklar karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırmada öncelikle konuya ilişkin literatür taranmış, ardından çalışmanın yöntemi açıklanmıştır. Devamında IFRS ve US GAAP kapsamındaki muhasebe standartları detaylı biçimde analiz edilerek karşılaştırmalı tablo ve grafiklerle sunulmaktadır. . Son bölümde ise ulaşılan bulgular değerlendirilerek elde edilen sonuçların sınırlılıkları ve geleceğe yönelik öneriler tartışılmaktadır.

2. STANDARTLARIN UYUMLAŞTIRILMASI VE NORWALK ANLAŞMASI

2002 yılında IASB ve FASB arasında imzalanan ve “Norwalk Anlaşması” olarak bilinen anlaşma, IFRS ile US GAAP’ın uyumlaştırılmasında önemli bir dönüm noktası olmuştur. Taraflar, muhasebe standartlarını mümkün olan en kısa sürede tam uyumlu hale getirmeyi ve bu uyumu sürdürmek için koordineli çalışmayı karşılıklı olarak taahhüt etmişlerdir (Pacter, 2013:52). Bu kapsamda kısa vadede mevcut farkların giderilmesi, uzun vadede ise ortak standartların geliştirilmesi hedeflenmiştir.

2007 yılında Amerika Birleşik Devletleri Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC) tarafından, yabancı ihracatçı işletmeler için finansal tabloların US GAAP ile uzlaştırma zorunluluğunun kaldırılması, IFRS ile US GAAP sonuçlarının birbirine denk olduğu yönündeki güvenin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. 2008’de iş birleşmeleri ve kontrol dışı paylar, 2011’de gerçeğe uygun değer ölçümü gibi konularda yüksek düzeyde uyum sağlanmıştır. Kritik alanlarda yürütülen ortak projelerle, 2014’te IFRS 15 ve ASC 606 ile müşteri sözleşmelerinden hasılat, 2016’da yayımlanan IFRS 16 ve ASC 842 ile kiralamalar standartlarında yakınsama sağlanmıştır (Banik, 2018:1) Finansal araçlar konusunda ise kısmi yakınsama gerçekleşmiş, ancak IFRS 9’un beklenen kredi zararı modeli ile US GAAP’in CECL (mevcut beklenen kredi zararları) modeli gibi farklar korunmuştur. Pacter (2013), sürecin bazı alanlarda tam, bazılarında kısmi başarıyla sonuçlandığını, kimi konularda ise tarafların farklı yönlere gittiğini belirtmiştir. 2012’de SEC tarafından yayımlanan rapor, küresel standart fikrini güçlendirmişse de ABD için net bir IFRS geçiş planı içermemiştir (Banik, 2018:1). Bu

belirsizlik, yakınsama sürecinin hızını düşürmüştür. Bunun üzerine FASB, 2014 sonrası US GAAP’i bağımsız geliştirmeye yönelmiştir. Sürecin sonucunda; hasılat, kiralama ve finansal araçlar gibi belirli alanlarda önemli ölçüde uyum sağlanmış olsa da, tek ve evrensel bir finansal raporlama standardı oluşturma hedefine henüz ulaşamamıştır. Pacter (2013) tarafından da vurgulandığı gibi, yakınsama stratejisi başlangıç için etkili olsa da uzun vadede sürdürülebilir bir çözüm değildir. İdeal çözüm, ülkelerin doğrudan IFRS’yi benimsemeleri olarak değerlendirilmektedir. Ancak günümüzde Amerika Birleşik Devletleri, hâlen US GAAP’i uygulamaya devam etmekte olup IFRS’ye geçişe ilişkin somut bir planı bulunmamaktadır. SEC bu konuda herhangi bir resmi açıklama yapmadı ve bu belirsizlik, iki kurul arasındaki uzun süredir devam eden iş birliği sürecinde bir kırılma noktasına yol açmıştır.

Norwalk Anlaşması'nın resmi olarak sona erdiğine dair açık bir ifade bulunmamasına rağmen, tarafların bu süreçte sessiz kalmaları ve yeni ortak projeler geliştirmemeleri, yakınsama girişiminin fiilen sona erdiğinin göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Ong, 2017:99). Güncel durumda, doğrudan ortak standart belirleme girişimleri söz konusu olmasa da regüle edilen faaliyetlerin raporlanması veya devlet teşviklerinin muhasebeleştirilmesi gibi spesifik konularda, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB), danışma düzeyinde iş birliği yapmaya devam etmektedir (Whalen CPA, 2023). Dolayısıyla Norwalk Anlaşması'nın temel ilkeleri tamamen geçerliliğini yitirmemiştir; IASB ve FASB, küresel muhasebe standartlarının yüksek kalite ve karşılıklı uyumu hedefine sözlü olarak desteklerini sürdürmektedirler. Bununla birlikte, 2000'li yılların başındaki yoğun ortak çalışma dönemi sona ermiş, anlaşmanın uygulamadaki etkisi daha ziyade standartların mevcut durumunu koruma ve bilgi paylaşımı düzeyine indirgenmiştir.

3. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Finansal raporlama, küresel ticaretin temel taşlarından biri olup, finansal şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanmasında kritik bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda, dünya genelinde finansal raporlamayı yönlendiren iki temel çerçeve öne çıkmaktadır: Amerika Birleşik Devletleri'nde geçerli olan Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (Generally Accepted Accounting Principles – GAAP) ve uluslararası düzeyde benimsenen Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (International Financial Reporting Standards – IFRS) (AICPA, www.aicpa, 2023; IASB www.ifrs.org, 2023).

IFRS'nin uygulanması, finansal tabloların şeffaflık ve karşılaştırılabilirlik düzeyini artırarak yatırımcı güvenini güçlendirmekte; bu da sermaye piyasalarının etkinliğini artırma potansiyeli taşımaktadır (Wali, 2021: 39). Nitekim IFRS'nin benimsenmesi, birçok çalışmada kurumsal yönetim uygulamalarının iyileşmesiyle ilişkilendirilmiştir (Muhamad vd., 2019: 172).

Bu çerçevede muhasebe standartlarının küresel düzeyde uyumlaştırılması, yalnızca muhasebe uygulamalarının teknik niteliğini geliştirmekle kalmamakta; aynı zamanda yatırımcıların karar alma süreçlerini daha sağlıklı yürütebilmelerine katkı sağlayarak finansal sistemin genel güvenilirliğini ve etkinliğini de artırmaktadır (Cascino ve Gassen, 2015: 278).

Sanko ve Koldovsky (2017), U.S. GAAP ile IFRS arasındaki temel farklılıkları ve bu farklılıkların finansal raporlamaya etkilerini ele alan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Yazarlar, sınır ötesi ticari faaliyetlerin artmasıyla birlikte, ana işletmelerin bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını konsolide finansal tablolara dönüştürme gerekliliğine dikkat çekmiştir. Çalışmanın bulgularına dayanarak, küresel ölçekte yaşanan finansal raporlama sorunlarının büyük ölçüde, IFRS ve U.S. GAAP'in tek bir küresel muhasebe standartları çerçevesi altında birleştirilmesi ve uyumlaştırılması yoluyla çözülebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Ortega (2017), çalışmasında konuya ilişkin akademik literatür, IFRS'nin zorunlu olarak benimsenmesinin ardından ülkeler arası finansal bilgi karşılaştırılabilirliğinin arttığını ve bu karşılaştırılabilirliğin yatırımcı kararları açısından kritik öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, ABD'deki muhasebe uzmanları, akademisyenler ve yatırımcıların IFRS'yi anlamları büyük önem taşımaktadır.

Muhamad vd., (2019), IFRS'nin benimsenmesi genellikle kurumsal yönetim uygulamalarının güçlenmesiyle ilişkilendirmektedir. Bununla birlikte, IFRS'nin daha kapsamlı açıklama yükümlülükleri ve gerçeğe uygun değer muhasebesine odaklanan yapısı, işletmeler içinde daha etkin izleme ve hesap verebilirlik mekanizmalarının gelişmesine katkı sağlayabilecektir.

Buesa, vd. (2020), IAS 39, IFRS 9 ve US GAAP'in döngüsel etkilerini karşılaştıran bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulgularına göre, IFRS 9'un IAS 39'a kıyasla daha az

döngüsel bir yapı sergilediği, ancak US GAAP'e kıyasla daha döngüsel olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın temelinde, UFRS 9 kapsamında beklenen zararlar için yalnızca bir yıllık karşılık ayrılması gereken 1. aşama yaklaşımı yer alırken, US GAAP kapsamında tüm kredi ömrü boyunca beklenen zararlar için tam karşılık ayrılması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu durum, özellikle ekonomik döngünün genişleme dönemlerinde US GAAP'e göre daha yüksek karşılıkların ayrılmasına neden olmaktadır.

Saleha, vd. (2020) ise hasılatın muhasebeleştirilmesi ve ölçümü, stok değerlendirme yöntemleri, olağanüstü kalemlerin raporlanması ile gelir tablosu ve bilanço sunumuna ilişkin US GAAP ile IFRS arasındaki farklılıkların, ABD işletmelerinin finansal raporları üzerindeki etkilerini inceleyen bir çalışma gerçekleştirmiştir. Yapılan analizler sonucunda, GAAP'ten IFRS'ye geçiş sürecinde finansal tabloları anlamlı şekilde etkileyebilecek temel muhasebe farklarının bulunduğu ortaya konmuştur.

Lucchese ve Carlo (2020), IFRS ile US GAAP kapsamındaki envanter işlemlerini karşılaştırmalı olarak incelemek amacıyla, basitleştirme, karşılaştırılabilirlik, kullanılan maliyet yöntemleri ve değerlendirme yaklaşımları gibi kriterler dikkate alınarak üç farklı senaryo tasarlamıştır. US GAAP kapsamında stokların LIFO yöntemiyle değerlendirilmesine izin verildiği, buna karşın IFRS'nin LIFO yöntemine izin vermediği tespit edilmiştir.

Chatterjee (2023), yeni muhasebe düzenlemelerine ve standart değişikliklerine uyum sürecinin, işletmelerin yeni bilgi üretimini teşvik ederek nihai olarak kârlılığını artırabileceğini ortaya koymaktadır. Özellikle ASC 842 standardının uygulanması sonrasında, kiralama oranı yüksek işletmelerde diğer işletmelere kıyasla kârlılık düzeylerinde artış gözlemlenmiştir. Bu bulgu, yüksek kiralama yoğunluğuna sahip işletmeler açısından söz konusu standardın net bir fayda sağladığını göstermektedir.

Huang (2024)'e göre, ASB ve IASB'nin finansal raporlama standartlarını geliştirmeye devam etmesiyle birlikte, finansal raporlama daha güvenilir bir hâle gelmektedir. Bu durum, bilinçli karar alma sürecine sağlam bir temel oluşturmak, yatırımcı güvenini artırmak ve küresel ekonomide sürdürülebilir büyümeyi desteklemektedir.

Sharma (2025) çalışmasında, ASC 842 ve IFRS 16'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte kiralama muhasebesi, ekonomik gerçekliğin finansal tablolara daha doğru yansıtılmasını amaçlayan önemli bir dönüşüm geçirdiği sonucuna varmıştır. Her iki standart, bilanço dışı bırakılan yükümlülükleri raporlayarak şeffaflığı artırsa da, kiralama sınıflandırması ve giderlerin muhasebeleştirilmesindeki yapısal farklar, karşılaştırılabilirlik ve yorumlamada belirli sınırlılıklar yaratmaya devam ettiği çalışmada ifade edilmiştir.

IFRS ve US GAAP arasındaki temel yaklaşım farkları yalnızca teknik düzeyde değil, uygulama, güvenilirlik ve karşılaştırılabilirlik gibi kritik alanlarda da önemli sonuçlar doğurmaktadır. IFRS'nin prensip temelli, ilke bazlı ve esnek yapısı, farklı sektör ve ülke uygulamalarına uyum sağlama açısından avantaj sağlarken, bu esneklik muhasebe uygulamalarında yorum farklılıklarına neden olabilmekte, finansal raporların karşılaştırılabilirliğini ve tutarlılığını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu durum, özellikle yatırımcılar ve kredi kuruluşları açısından karar alma sürecinde belirsizlik yaratabilmektedir. Öte yandan, US GAAP'ın kural bazlı ve ayrıntılı yapısı, uygulamada daha az yoruma alan tanıyarak standartlaşmayı ve denetlenebilirliği artırsa da, bazen işlemlerin ekonomik özünden ziyade biçimsel yönüne odaklanarak finansal bilgilerin gerçeği tam yansıtmasını engelleyebilmektedir. Bu bağlamda, her iki standardın güçlü ve zayıf yönleri, yalnızca teknik karşılaştırmalarla değil, aynı zamanda kullanıcı güveni, raporlama kalitesi ve uygulama maliyetleri gibi çok boyutlu etkileriyle birlikte ele alınmalıdır. Bu tür eleştirel değerlendirmeler, muhasebe standartlarının gelecekteki gelişimine ve uygulanabilirliğine yönelik daha sağlıklı bir bakış açısı sunacaktır.

4. STANDARTLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu çalışma, IFRS ile US GAAP arasındaki farkları sistematik biçimde incelemek amacıyla karşılaştırmalı analiz yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma, her iki standardın kavramsal çerçevesi, uygulama biçimi ve açıklama gereklilikleri açısından farklılıklarını belirlemeyi hedeflemiştir.

Analiz sürecinde, muhasebe standartlarının güncel metinleri ile uluslararası düzeyde kabul görmüş denetim ve danışmanlık kuruluşlarının yayımladığı kapsamlı karşılaştırma raporları temel alınmıştır. Çalışmada karşılaştırmada kullanılan raporlar aşağıda sayılmıştır;

- PwC'nin *IFRS and US GAAP: Similarities and Differences* (2024),
- KPMG'nin *IFRS compared to US GAAP* (2024),
- Ernst & Young'ın *US GAAP versus IFRS: The Basics* (Aralık 2024),
- Deloitte'un *On the Radar: Bridging the Differences* raporları,
- Grant Thornton'un *Comparison between U.S. GAAP and IFRS Standards* (2024),

Söz konusu kaynakların tercih edilmesinin temel nedeni, bu kurumların uluslararası muhasebe standartları konusundaki yüksek düzeyde teknik uzmanlığa ve uygulama deneyimine sahip olmalarıdır. PwC, KPMG, EY, Deloitte ve Grant Thornton gibi büyük denetim ve danışmanlık kuruluşları hem IFRS hem de US GAAP sistemlerini uygulayan çok uluslu işletmelerle doğrudan çalışmakta ve düzenli olarak karşılaştırmalı analiz raporları yayımlamaktadır. Bu raporlar, yalnızca teorik bilgileri değil, aynı zamanda uygulamadaki güncel yorumları, örnek olayları ve sektörel içgörülerini de kapsamaktadır. Dolayısıyla çalışmada kullanılan karşılaştırma tabloları, yalnızca resmi standart metinlerine değil, kuruluşların sağladığı kapsamlı analiz ve sektörel rehberlik bilgilerine dayandırılmıştır.

Bu kapsamda, toplamda 40 başlık altında IFRS/IAS ve US GAAP (ASC) standartları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiş ve tablolatırılmıştır. Her bir başlıkta ilgili standartlar eşleştirilmiş, temel benzerlikler ve yapısal farklar sistematik biçimde ortaya konmuştur. Özellikle müşteri sözleşmelerinden hasılat (IFRS 15 ve ASC 606) ve kiralama (IFRS 16 ve ASC 842) standartları, son dönemde gerçekleşen revizyonlarla büyük ölçüde birbirine yakınsamıştır. Bu bağlamda, söz konusu standartlar özel bir önem verilerek detaylı biçimde incelenmiştir. Ayrıca finansal araçlar ve maddi duran varlıklar gibi uygulamada kritik öneme sahip diğer standartlar da ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle, analiz yalnızca belirli temel standartlar ile sınırlı tutulmuştur. Vergilendirme, özkaynak değişimleri ve sektörel düzenlemeler gibi alanlar kapsam dışı bırakılmıştır. Çalışmanın odağında yasal standart metinleri yer almaktadır. Dolayısıyla bu standartların farklı ülkelerdeki uygulamalarına dair ampirik veriler değerlendirilmemiştir. Ülke bazlı regülasyon farklılıkları, denetim kültürü ve işletme içi muhasebe politikası tercihleri gibi değişkenler bu incelemenin dışında tutulmuştur.

Bu yöntemsel çerçeve, IFRS ile US GAAP standartları arasındaki içerik ve uygulama farklarını sistemli bir şekilde ortaya koymuştur. Ancak elde edilen bulgular, yalnızca genel eğilimleri yansıtmaktadır. Bu nedenle, her sektör veya ülke için doğrudan geçerli olacak şekilde genellenebilir nitelikte değildir.

5. SİSTEMATİK KARŞILAŞTIRMA: IFRS ve US GAAP ARASINDAKİ FARKLAR VE BENZERLİKLER

IFRS ve US GAAP, dünyada en yaygın kullanılan iki muhasebe çerçevesidir. Her ikisi de paydaşlara şeffaf ve güvenilir finansal veriler sunmayı hedeflemelerine rağmen, kullandıkları metodolojiler, temel ilkeler ve prosedürler önemli ölçüde farklılık göstermektedir.

Genel olarak bakıldığında, IFRS daha çok ilkelere dayalı bir metodoloji izler ve çeşitli işlemleri ve sektör senaryolarını kapsayacak geniş kapsamlı ilkeler belirler. Odak noktası, işlemlerin yasal biçiminden çok ekonomik özüdür. IFRS, finansal raporlamada öznelliğe yol açabilir ve muhasebeciler ile denetçilerden daha fazla yargı kullanımı ve yorum yapma becerisi gerektirebilir. Bu durum, finansal raporlarda tekdüzelik eksikliğine ve belirli bir dalgalanmaya yol açabilir. Buna karşılık, US GAAP, çok sayıda özel durum için kesin ve kapsamlı kriterler sunan, kurallara dayalı bir metodolojiye eğilimlidir. Bu titizlik, tekdüzeliği destekler ve çeşitli kuruluşlar ve alanlar arasında finansal raporların uyumlaştırılmasına yardımcı olur.

Uluslararası muhasebe uygulamalarında standart uyumu, sermaye piyasalarının entegrasyonu ve finansal raporlamanın karşılaştırılabilirliği açısından kritik önemdedir. Bu bağlamda, IFRS ile US GAAP arasındaki benzerlik ve farklılıkların incelenmesi, finansal bilgi kullanıcıları, düzenleyiciler ve uygulayıcılar için temel bir gereklilik hâline gelmiştir.

Aşağıda, IFRS ile US GAAP arasındaki temel muhasebe standartları; sınıflandırma, değerlendirme ve kayıttan çıkarma düzeyinde sistematik bir biçimde karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Her bir alt başlık altında, ilgili IFRS standardı ile buna karşılık gelen US GAAP düzenlemesi paralel şekilde ele alınmaktadır. Her iki sistemin temel ilke ve yaklaşımlarındaki benzerlikler açıklanmakta, mevcut farklar ise Tablo 1’de özetlenerek açık ve karşılaştırmalı bir bakış açısıyla sunulmuştur.

5.1. Standartların Açıklamaları**- Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması (IFRS 1 /ASC 105)**

IFRS 1 ve ASC 105, sırasıyla IFRS'ye ilk geçiş süreci ile US GAAP'in genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini düzenleyen standartlardır. Her ikisi de finansal raporlamada çerçeve sağlayarak muhasebe politikalarının tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği için temel ilkeleri belirler.

- Hisse Bazlı Ödemeler (IFRS 2 / ASC 718)

IFRS 2 ve ASC 718, çalışanlara veya üçüncü taraflara sağlanan hisse bazlı ödemelerin gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirilmesini düzenleyen ve benzer prensiplere dayalı finansal raporlama ilkeleri sunan standartlardır.

- İşletme Birleşmeleri (IFRS 3 / ASC 350)

IFRS 3 ve ASC 350, işletme birleşmeleri kapsamında şerefiye ve edinilen varlıkların muhasebeleştirilmesini ve satın alma yöntemini esas alır ve şerefiyenin itfa edilmeyip değer düşüklüğü testine tabi tutulmasını öngörür.

- Sigorta Sözleşmeleri (IFRS 4 - 17 / ASC 944)

IFRS 4- 17 ile ASC 944, sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesini düzenleyen standartlar olup; her üçü de sigorta yükümlülüklerinin tanımlanması, ölçülmesi ve raporlanmasına ilişkin ilkeler sunarken, IFRS 17 ve ASC 944 güncel tahminlere dayalı kapsamlı raporlama sağlamayı amaçlar.

- Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler (IFRS 5 / ASC 360- 10)

IFRS 5 ve ASC 360- 10, satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar ile durdurulan faaliyetlerin muhasebeleştirilmesi ve finansal tablolarda sunumuna ilişkin ilkeleri belirlerken, varlıkların belirli kriterler doğrultusunda sınıflandırılmasını, ölçülmesini ve açıklanmasını da düzenler.

- Maden Kaynaklarının Araştırılması ve Değerlendirilmesi (IFRS 6 / ASC 930)

IFRS 6 ve ASC 930, maden kaynaklarının araştırılması ve değerlendirilmesi faaliyetlerine ilişkin muhasebeleştirme ilkelerini belirler ve bu süreçte oluşan belirli maliyetlerin aktifleştirilmesine ve finansal tablolarda uygun şekilde sunulmasına rehberlik eder.

- Finansal Araçlar (IFRS 7- 9 / ASC 825)

IFRS 7- 9 ve ASC 825, finansal araçların sınıflandırılması, ölçülmesi, değer düşüklüğü ve açıklamalarına ilişkin kapsamlı muhasebe ilkeleri sunmaktadır. Her ikisi gerçeğe uygun değer, kredi riski ve finansal risklerin raporlanmasına yönelik benzer yaklaşımlar benimser.

- Faaliyet Bölümleri (IFRS 8 / ASC 280)

IFRS 8 ve ASC 280, faaliyet bölümlerinin raporlanmasına ilişkin standartlar olup, her ikisi de “yönetim yaklaşımı” ilkesine dayanarak iç raporlama yapısına uygun şekilde faaliyet bölümü bilgisi sunulmasını içerir.

- Konsolide Finansal Tablolar (IFRS 10 / ASC 810)

IFRS 10 ve ASC 810, kontrol kavramına dayalı olarak konsolidasyon ilkelerini belirlerken; her iki standart da bir işletmenin başka bir işletme üzerindeki kontrolünü değerlendirme esasına göre finansal tabloların birleştirilmesini öngörür.

- Müşterek Anlaşmalar (IFRS 11 / ASC 323)

IFRS 11 ve ASC 323, ortak kontrol altındaki düzenlemelere ve önemli etkiye sahip olunan iştiraklere yönelik yatırımların muhasebeleştirilmesini düzenleyen temel standartlardır. Her iki standart da ortak kontrol veya önemli etki durumlarında özkaynak yönteminin uygulanmasına ilişkin kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır.

- Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar (IFRS 12 / ASC 325)

IFRS 12 ve ASC 325, diğer işletmelerle olan ilişkilerden kaynaklanan yatırımların finansal raporlamada nasıl sunulacağını gösteriler. Ayrıca her iki sistem de iştirakler ve benzeri yatırımlara ilişkin uygun açıklamaların yapılmasına olanak tanır.

- Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü (IFRS 13 / ASC 820)

IFRS 13 ve ASC 820, gerçeğe uygun değerın tanımı, ölçümü ve finansal tablolarda açıklanmasına ilişkin kapsamlı ve tutarlı bir çerçeve sunarak, varlık ve yükümlülüklerin piyasa bazlı ölçümünü esas alan benzer ilkeleri benimser.

- Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları (IFRS 14 / ASC 340)

IFRS 14 ve ASC 340, belirli koşullar altında ertelenmiş maliyetlerin aktifleştirilmesine izin veren ve bu tür kalemlerin finansal tablolarda nasıl muhasebeleştirileceğini gösterirler.

- Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (IFRS 15 ve ASC 606)

IFRS 15 ve ASC 606, müşteri sözleşmelerinden elde edilen hasılatın muhasebeleştirilmesini düzenleyen ve beş aşamalı bir model çerçevesinde gelirin ne zaman ve hangi tutarda finansal tablolara yansıtılacağını belirleyen, büyük ölçüde uyumlu standartlardır.

- Kiralamalar (IFRS 16 / ASC 840 -842)

IFRS 16 ve ASC 840- 842, işletmelerin kiralama işlemlerini finansal tablolara yansıtma biçimini düzenleyerek kiralamaların bilanço üzerindeki etkilerini daha şeffaf ve karşılaştırılabilir hale getirmeyi amaçlar.

- Finansal Tabloların Sunuluşu (IAS 1 / ASC 205)

IAS 1 ve ASC 205, finansal tabloların sunumuna ilişkin temel ilkeleri belirleyen standartlardır. IAS 1, finansal tabloların yapısı, içeriği, asgari kalemler ve sunum ilkelerini düzenler. ASC 205 ise finansal tabloların genel formatı, süreklilik varsayımı ve temel sunum esaslarını belirler. Her iki standart da finansal raporlamada karşılaştırılabilirlik, tutarlılık ve şeffaflık sağlamayı amaçlar.

- Stoklar (IAS 2 / ASC 330)

IAS 2 ve ASC 330, stokların maliyet esasına göre muhasebeleştirilmesini düzenleyen standartlar olup; her ikisi de stokların ölçümü ve raporlanmasına benzer ilkeler getirmişlerdir.

- **Nakit Akış Tablosu (IAS 7 / ASC 230)**

IAS 7 ve ASC 230, nakit akış tablolarının hazırlanmasına ve nakit akışlarını işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri olarak sınıflandırır ve nakit hareketlerinin finansal tablolarda şeffaf bir şekilde sunulmasını hedefler.

- **Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar (IAS 8 / ASC 250)**

IAS 8 ve ASC 250, muhasebe politikalarının değişiklikleri, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve önceki dönem hatalarının düzeltilmesine ilişkin ilkeleri düzenleyen standartlardır; her iki standart da politika ve hata düzeltmelerini geriye dönük, tahmin değişikliklerinde ise ileriye dönük muhasebeleştirilmeyi sağlar.

- **Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar (IAS 10 / ASC 855)**

ASC 10 ve ASC 855, raporlama döneminden sonraki olayların muhasebeleştirilmesi ve açıklanmasına ilişkin düzenlemeler içermekte olup; her iki standart da finansal tablo tarihinden sonra meydana gelen, düzeltme gerektiren ve gerektirmeyen olayları tanımlar ve bu olayların finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirler.

- **Gelir Vergileri (IAS 12 /ASC 740)**

IAS 12 ve ASC 740, cari ve ertelenmiş vergilerin muhasebeleştirilmesine ilişkin ilkeleri belirleyen standartlardır; her ikisi de vergilendirilebilir geçici farklar üzerinden ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanmasını öngörerek benzer muhasebe yaklaşımları gösterirler.

- **Maddi Duran Varlıklar (IAS 16 /ASC 360)**

IAS 16 ve ASC 360, maddi duran varlıkların muhasebeleştirilmesi, ölçümü, amortismanı ve değer düşüklüğüne ilişkin ilkeleri düzenleyen standartlar olup, her ikisi benzer olarak varlıkların maliyet bedeliyle kayda alınmasını ve ekonomik ömürleri boyunca sistematik şekilde amortismanına tabi tutulmasını öngörür.

- Çalışanlara Sağlanan Faydalar (IAS 19 /ASC 710-12-15-18-20)

IAS 19 ve ASC 710- 712- 715- 718 ve 820, çalışanlara sağlanan faydaların muhasebeleştirilmesini düzenlerler. Her iki standartta kısa vadeli, uzun vadeli ve emeklilik sonrası faydalar ile hisse bazlı ödemelere ilişkin yükümlülüklerin tanımlanması, ölçülmesi ve finansal tablolarda raporlanmasına yönelik benzer muhasebe ilkeleri sunar.

- Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması (IAS 20)

IAS 20, işletmelere sağlanan devlet teşviklerinin ve yardımlarının finansal tablolarda nasıl muhasebeleştirileceğini ve nasıl açıklanacağını düzenler.

- Kur Değişiminin Etkileri (IAS 21/ ASC 830)

IAS 21 ve ASC 830, yabancı para birimi cinsinden gerçekleşen işlemlerin ve yurtdışındaki faaliyetlerin finansal tablolara çevrilmesinde kullanılan döviz kurları ile kur farklarının muhasebeleştirilme esaslarını düzenler. Her iki standart, döviz çevrimleri ve yabancı para işlemlerine ilişkin temelde benzer bir muhasebe yaklaşımı benimseyerek kapsamlı rehberdir. Her iki sistemde de kur değişimlerinin finansal tablolara yansıtılmasına dair ortak ilkeler bulunmaktadır.

- Borçlanma Maliyetleri (IAS 23/ ASC 423)

IAS 23 ve ASC 835, borçlanma maliyetlerinin uygun koşullar altında varlıkların elde edilmesi, inşası veya üretimi sırasında oluşan borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesini ve ilgili varlığın maliyetine dahil edilmesini öngörerek benzer muhasebe ilkeleri sunarlar.

- İlişkili Taraf Açıklamaları (IAS 24/ASC 850)

IAS 24 ve ASC 850, ilişkili taraf açıklamalarını, işletmenin ilişkili taraflarıyla gerçekleştirdiği işlemlerin, bu taraflarla olan ilişkilerin niteliğinin ve bakiye tutarlarının finansal tablolarda açıklanmasını zorunlu kılarak, şeffaflık ve kullanıcılar için karar alma sürecinde bilgi faydası sağlamayı amaçlar.

- **Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme/Raporlama (IAS 26 / ASC 960- 962)**

IAS 26 ve ASC 960- 962, emeklilik fayda planlarının muhasebeleştirilmesi ve finansal raporlamasında planın yapısı, fonlanma durumu ve katılımcılara sağlanan hakların şeffaf bir şekilde sunulmasını amaçlayan standartlardır."

- **Bireysel Finansal Tablolar (IAS 27 / ASC 274)**

IAS 27 ve ASC 274 kapsamındaki ilgili düzenlemeler, bireysel finansal tablolarda bağlı ortaklık ve iştirak yatırımlarının maliyet bedeli, özkaynak yöntemi veya belirli ölçüm esaslarına göre muhasebeleştirilmesini öngörerek benzer uygulamalara rehberlik eder.

- **İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (IAS 28 / ASC 946)**

IAS 28 ve ASC 323, iştirakler ve iş ortaklıklarına yapılan yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin uygulanmasını öngören ve bu yatırımların finansal tablolarda doğru şekilde yansıtılmasını amaçlar.

- **Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama (IAS 29)**

IAS 29, finansal tabloların yüksek enflasyonun etkilerinden arındırılarak gerçeğe uygun biçimde sunulmasını sağlamak amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasını öngören bir standarttır.

- **Finansal Araçlar: Sunum (IAS 32 / ASC 326)**

IAS 32 ve ASC 480, finansal araçların ekonomik niteliğine göre borç veya özkaynak olarak sınıflandırılmasını ve bu sınıflandırmanın finansal tablolarda tutarlı ve şeffaf şekilde sunulmasını amaçlayan benzer muhasebe ilkelerini sunar.

- **Hisse Başına Kazanç (IAS 33 / ASC 260)**

IAS 33 ve ASC 260, hisse başına kazancın (HBK) hesaplanması ve sunulmasına ilişkin standartlardır. Her iki standart da temel ve seyreltilmiş hisse başına kazancın tutarlı biçimde

hesaplanmasını ve finansal tablolarda açıklanmasını sağlayarak yatırımcıların işletme performansını karşılaştırılabilir şekilde değerlendirmelerine imkânı tanır.

- Ara Dönem Finansal Raporlama (IAS 34 / ASC 270)

IAS 34, işletmelerin yıl içerisindeki belirli dönemlerde finansal tablolarını hazırlarken, tam set finansal tablolarla tutarlı muhasebe ilkeleri kullanarak ara dönem bilgilerini sunmalarını düzenler. ASC 270 ise benzer şekilde ara dönem finansal raporlamaya ilişkin ilkeleri belirler ve finansal bilgilerin belirli aralıklarla kullanıcıya sunulmasına yardımcı olur.

- Varlıklarda Değer Düşüklüğü (IAS 36/ ASC 360- 10)

IAS 36 ve ASC 360 -10, varlıkların değer düşüklüğünün değerlendirilmesi ve muhasebeleştirilmesine ilişkin ilke ve esasları belirlemekte olup; her iki standart da bir varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarın altına düşmesi durumunda değer düşüklüğü zararının kaydedilmesini zorunlu kılar.

- Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar (IAS 37 / AS 440)

IAS 37 ve ASC 440, karşılıkların muhasebeleştirilmesi ile koşullu borç ve varlıkların tanımlanması, raporlanması ve finansal tablolarda açıklanmasına ilişkin ilkeleri belirler. IFRS ve ACS, karşılıklar ve koşullu yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesine ilişkin genel olarak benzer bir çerçeve sunulmakta olup belirli koşullar altında yükümlülüklerin finansal tablolara yansıtılmasını ve açıklanmasını gerektirir.

- Maddi Olmayan Duran Varlıklar (IAS 38 / ASC 985)

IAS 38 ve ASC 350, maddi olmayan duran varlıkların tanımlanması, ölçülmesi, amortismanı ve finansal tablolarda raporlanmasına ilişkin ilkeleri belirleyen standartlar olup, gelecekte ekonomik fayda sağlayacak soyut varlıkların uygun şekilde düzeltilmesini sağlar.

- Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme (IAS 39 / ASC 320- 825- 815)

IAS 39 ile ASC 320- 825 ve 815, finansal araçların sınıflandırılması, ölçülmesi ve türev ürünler dâhil riskten korunma muhasebesine ilişkin muhasebe ilkelerini düzenleyen

standartlardır; bu düzenlemeler, finansal varlıkların gerçeğe uygun değer, itfa edilmiş maliyet veya özkaynakta muhasebeleştirilmesine ve türev araçların finansal tablolarda nasıl gösterileceğine yönelik benzer muhasebe çerçeveleri sunar.

- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller (IAS 40 /ASC 970- 360)

IAS 40, kira geliri veya sermaye değer artışı sağlamak amacıyla elde tutulan yatırım amaçlı gayrimenkullerin muhasebeleştirilmesi için özel bir düzenleme sunarak, işletmelere maliyet modeli veya gerçeğe uygun değer modeli arasında seçim yapma imkânı sağlar. US GAAP ise yatırım amaçlı gayrimenkullere özgü ayrı bir standart içermez. Ancak benzer muhasebe uygulamaları ASC 970 ve bazı durumlarda ASC 360 kapsamında ele alınır.

- Tarımsal Faaliyetler (IAS 41 / ASC 905)

IAS 41 ve ASC 905, tarımsal faaliyetler kapsamında biyolojik varlıkların ve tarımsal ürünlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin düzenlemeler içeren standartlar olup, her ikisi de tarım sektörüne özgü varlıkların tanımlanması, ölçülmesi ve raporlanmasına yönelik muhasebe ilkelerini belirtir.

Aşağıda yer alan tablo, tüm standartları sınıflandırma, değerlendirme ve kayıttan çıkarma kriterleri açısından karşılaştırmalı olarak sunmaktadır. Standartların bu üç kriter bakımından benzer yönleri bulunmakla birlikte, çeşitli noktalarda farklı yaklaşımlar ve yöntemler içerdikleri de görülmektedir. Standartlar arasındaki bu farklılıklar, uygulama alanları ve muhasebe politikaları açısından önem arz etmekte ve raporlama süreçlerinde farklı sonuçlar doğurabilmektedir. Bu nedenle karşılaştırmanın dikkatli incelenmesi, standartların uygulayıcılar tarafından doğru anlaşılmasını sağlamak adına kritik bir öneme sahiptir.

Tablo 1. IFRS/IAS ile US GAAP Temel Farklar Tablosu

Standartlar	Sınıflandırma	Değerleme	Kayıttan Çıkarma
IFRS 1	IFRS sınıflandırma ilkelerine göre finansal tablo kalemleri yeniden düzenlenir.	IFRS standartlarına göre ölçülür; bazı alanlarda geçiş kolaylıkları tanınır.	Önceki GAAP'te tanınıp IFRS'de tanınmayan kalemler çıkarılır.

ASC 105	Finansal tablolar ilgili US GAAP standartlarına göre sınıflandırılır; geçişe özel bir sınıflandırma yoktur.	Ölçüm esasları diğer US GAAP standartlarına göre belirlenir; özel bir geçiş ölçümü içermez.	Kayıttan çıkarma genel US GAAP kurallarına göre yapılır.
IFRS 2	Özkaynak ve nakit bazlı ödeme olarak sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer ölçümü kullanılır; tahminlere ve yorumlara izin verir.	Hakediş gerçekleşmediğinde çıkarılır.
ASC 718	Hisse opsiyonları, koşullu ödemeler gibi kalemlere göre sınıflandırma ayrıntılıdır.	Gerçeğe uygun değer ölçümü hibe tarihinde belirlenir.	Değer düşüklüğü veya iptal durumlarında özel kurallar geçerlidir.
IFRS 3	Edinilen varlık ve yükümlülükler finansal tabloda ayrı ayrı sınıflandırılır.	Varlık ve yükümlülükler gerçeğe uygun değerle ölçülür, şerefiye değer düşüklüğüne tabi tutulur.	Kontrol kaybedildiğinde veya varlıklar satıldığında çıkarılır.
ASC 350	Maddi olmayan varlıklar ve şerefiye ayrı sınıflandırılır.	Şerefiye değer düşüklüğü testleri yapılır; amortismanına tabi değildir.	Değer düşüklüğü gerçekleştiğinde varlık çıkarılır.
IFRS 4-17	Sigorta sözleşmeleri, benzer risklere sahip portföyler ve gruplar halinde sınıflandırılır.	Tahmini gelecekteki nakit akışları, risk ayarlamaları ve sözleşme hizmet marjı ile ölçülür.	Yükümlülükler sona erdiğinde veya sözleşme hükümleri tamamlandığında finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 944	Ürün türlerine göre (hayat, sağlık, zarar) sınıflandırma yapılır.	Prim bazlı rezervler ve ödenecek tazminatlar gibi kalemlerin maliyet esaslı veya tahmini nakit çıkışları bazında ölçümü yapılır.	Sözleşme yükümlülükleri tamamlandığında veya süresi dolduğunda finansal tablolardan çıkarılır.
IFRS 5	Satışın yüksek olasılıkla gerçekleşeceği ve satış planının bulunduğu varlıklar sınıflanır.	Varlıklar, defter değeri ile gerçeğe uygun değer eksi satış maliyetinden düşük olanı ile ölçülür.	Satış tamamlandığında veya satıştan vazgeçildiğinde finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 360-10	Aktif satış planı olan ve satış süreci netleşmiş varlıklar sınıflanır.	Gerçeğe uygun değer eksi satış maliyeti dikkate alınarak değer düşüklüğü testi yapılır.	Varlık satıldığında, kullanımdan kaldırıldığında veya değer

			düşüklüğü kesinleştiğinde çıkarılır.
IFRS 6	Araştırma ve değerlendirme maliyetleri işletmenin muhasebe politikalarına göre sınıflanır.	Araştırma ve değerlendirme maliyetleri aktifleştirilebilir veya doğrudan gider yazılabilir.	Geri kazanılabilirlik yoksa maliyetler finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 930	Araştırma, değerlendirme ve geliştirme maliyetleri net kriterlerle sınıflandırılır.	Belirli koşulları sağlayan maliyetler aktifleştirilir; diğer maliyetler gider olarak muhasebeleştirilir.	Varlık geri kazanılabilir olmadığı durumda değer düşüklüğü uygulanarak çıkarılır.
IFRS 7-9	İşletmenin iş modeli ve nakit akış özelliklerine göre sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer, itfa edilmiş maliyet veya Diğer Kapsamlı Gelir Yoluyla Gerçeğe Uygun Değer (FVOCI) gibi ölçüm esasları kullanılır. Beklenen kredi zararı modeli uygulanır.	Varlık devredildiğinde ya da haklar sona erdiğinde finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 825	İşletmenin muhasebe politikalarına ve varlık türlerine göre sınıflandırılır.	Ölçüm esasları gerçeğe uygun değer veya itfa edilmiş maliyet yöntemlerine dayanır. Beklenen Kredi Zararları (CECL) modeli kullanılır.	Finansal varlıklar satıldığında veya tahsil edilemez hale geldiğinde çıkarılır.
IFRS 8	Ürün, hizmet, coğrafi bölge veya müşteri türüne göre sınıflandırılır.	İç yönetim raporlamasında kullanılan ölçütlerle tutarlılık esastır.	Bölüm raporlaması gerekmediğinde açıklamalar güncellenir.
ASC 280	İç organizasyon ve yönetim sorumluluğuna göre faaliyet bölümleri belirlenir.	Yönetimin kullandığı ölçütlerle finansal tablolarda sunulur.	Bölüm raporlama kriterlerini karşılamadığında sunumdan çıkarılır.
IFRS 10	Kontrol; faaliyetleri yönetme gücü, getirilere maruz kalma ve bu getirileri etkileme yeteneğine göre belirlenir.	Bağlı ortaklıkların varlıkları ve yükümlülükleri tam kapsamlı olarak konsolide edilir.	Kontrol kaybı gerçekleştiğinde ilgili varlık ve yükümlülükler konsolide tablolardan çıkarılır.

ASC 810	Kontrol kavramı, geleneksel sahiplikten bağımsız olarak Değişken Paylı İşletme (VIE) modeline göre değerlendirilir.	Varlıklar ve yükümlülükler konsolide edilir; değişken çıkar varlıkları için özel ölçüm hükümleri geçerlidir.	Kontrol kaybı veya değişken çıkar koşullarının sona ermesi durumunda varlık ve yükümlülükler çıkarılır.
IFRS 11	Tarafların sözleşmeye dayalı hakları ve yükümlülüklerine göre ayrıştırılır.	Müşterek faaliyetlerde paya düşen varlık ve yükümlülükler doğrudan finansal tablolara alınır; müşterek girişimler özkaynak yöntemiyle ölçülür.	Ortak kontrolün sona ermesi veya varlık/yükümlülüklerin ortadan kalkmasıyla çıkarılır.
ASC 323	İşletmenin önemli etki derecesine ve yatırımın niteliğine göre sınıflanır.	Yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilir, yatırımın payına düşen kâr/zarar ile güncellenir.	Önemli etkinin kaybedilmesi veya yatırımın satışı durumunda çıkarılır.
IFRS 12	İştirakler, müşterek anlaşmalar ve bağlı ortaklıklar gibi yatırımlar türüne göre sınıflanır.	Doğrudan ölçüm standardı değildir; ölçüm ilgili standartlara göre yapılır.	Özel bir kayıttan çıkarma hükmü yoktur; diğer ilgili standartlar uygulanır.
ASC 325	Yatırım türüne ve şirketin etkinlik derecesine göre sınıflandırma yapılır.	Genellikle özkaynak yöntemi ya da maliyet esası kullanılır.	Satış, değer düşüklüğü veya etkinliğin sona ermesi durumlarında çıkarılır.
IFRS 13	Üç seviyeli hiyerarşi (seviye 1, 2, 3) ile sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer piyasa katılımcıları arasındaki alışveriş fiyatıdır.	Kayıttan çıkarma ilgili standartlara göre yapılır.
ASC 820	Üç seviyeli hiyerarşi kullanılır (Seviye 1 aktif piyasalar, Seviye 2 dolaylı gözlemlenebilir girdiler, Seviye 3 gözlemlenemeyen girdiler).	Piyasa bazlı işlem fiyatları veya değerlendirme modelleri kullanılır.	İlgili GAAP kurallarına göre kayıttan çıkarma yapılır.
IFRS 14	Düzenleyici erteleme hesapları ayrı	Yerel muhasebe uygulamalarına göre	Düzenleyici koşulların sona ermesi veya

	sınıflandırılır ve raporlanır.	düzenleyici erteleme hesapları muhafaza edilir.	geçerliliğin kaybolması durumunda çıkarılır.
ASC 340	Maliyetlerin türüne ve ekonomik fayda sağlayıp sağlamayacağına göre sınıflandırılır.	Sözleşmeye özgü maliyetler, ekonomik fayda sağlama ihtimali varsa aktifleştirilir ve amortismanına tabi tutulur.	Maliyetlerin ekonomik fayda sağlamaması veya sözleşmenin sona ermesi durumunda çıkarılır.
IFRS 15	Performans yükümlülükleri sözleşme bazında ayrı ayrı belirlenir ve sınıflandırılır.	Hasılat, işlem fiyatı temel alınarak kontrolün transferiyle tanınır.	Yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 606	Performans yükümlülükleri sözleşme içinde ayrı değerlendirilir.	Kontrol transferine bağlı olarak işlem fiyatıyla ölçülür; değişken bedeller detaylı kriterlere tabi tutulur.	Yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle gelir tanınır ve ilgili varlık/yükümlülük çıkarılır.
IFRS 16	Kiracılar için tek bir model uygulanır; kiraya verenler için finansal ve operasyonel kiralama ayrımı yapılır.	Kiracılar tüm kiralama işlemlerini kullanım hakkı varlığı ve kiralama yükümlülüğü olarak bilançoya yansıtır.	Kira sözleşmesi sona erdiğinde veya yükümlülükler tamamlandığında varlık ve yükümlülükler tablodan çıkarılır.
ASC 205	Kiracılar için finansal ve operasyonel kiralama ayrımı yapılır; farklı muhasebeleştirme uygulamaları söz konusudur.	Kiracılar, kullanım hakkı varlıkları ve yükümlülükleri bilançoda iskonto edilmiş değerle gösterir; kiraya verenler türüne göre ölçüm yapar.	Kiralama süresi bittiğinde veya varlık elden çıkarıldığında yükümlülükler ve kullanım hakkı varlıkları çıkarılır.
IAS 1	Varlık-yükümlülük ayrımı, kısa ve uzun vadeli sınıflama yapılır.	Tutarlılık, karşılaştırılabilirlik ve anlaşılabilirlik ilkelerine göre ölçüm uygulanır.	Özel bir hüküm içermez, genel IFRS kuralları uygulanır.
ASC 205	Kısa vadeli, uzun vadeli sınıflama, varlık ve yükümlülük türlerine göre yapılır.	Ölçüm esasları diğer GAAP standartlarına göre belirlenir.	Diğer GAAP standartlarına göre kayıttan çıkarma yapılır.
IAS 2	Hammadde, yarı mamul ve mamul olarak sınıflandırılır.	Maliyet ya da net gerçekleşebilir değerden düşük olanıyla ölçülür.	Satış gerçekleştiğinde veya stok değeri düştüğünde çıkarılır.

		FIFO veya ortalama maliyet yöntemleri kullanılır.	
ASC 330	Ham madde, yarı mamul ve mamul stoklar olarak sınıflanır.	Maliyet ya da daha düşük piyasa değeri ile ölçülür. FIFO, LIFO ve ortalama maliyet yöntemlerine izin verilir.	Stoklar satıldığında veya değer kaybına uğradığında kayıttan çıkarılır.
IAS 7	Nakit akışları, işletme, yatırım ve finansman faaliyetleri olarak sınıflandırılır.	Nakit ve nakde eşdeğer kalemler esas alınır; faiz ve temettülerin sınıflanmasında esneklik vardır.	Doğrudan kayıttan çıkarma hükmü içermez; normal muhasebe ilkeleri geçerlidir.
ASC 230	Nakit akışları, operasyonel, yatırım ve finansal faaliyetler olarak sınıflanır.	Nakit ve nakde eşdeğer varlıklar üzerinden ölçüm yapılır; faiz ve temettülerin sınıflanmasında daha katıdır.	Kayıttan çıkarma, diğer GAAP standartlarına göre yapılır; özel bir hüküm içermez.
IAS 8	Politika değişikliği, tahmin değişikliği ve hata düzeltmeleri ayrı sınıflandırılır.	Muhasebe politikası değişikliği ve hata düzeltmeleri geriye dönük, tahmin değişikliği ileriye dönük olarak ölçülür.	Önceki dönem hataları ve politika değişiklikleri önceki dönem finansal tablolarından çıkarılır.
ASC 250	Politika ve tahmin değişiklikleri ile hata düzeltmeleri ayrı değerlendirilir ve sınıflandırılır.	İlke değişiklikleri geriye dönük, tahmin değişiklikleri ileriye dönük ölçülür. Hatalar önceki döneme düzeltilir.	Hatalar önceki dönem verilerinden çıkarılarak düzeltilir; muhasebe ilkesi değişiklikleri de tutarlı olarak uygulanır.
IAS 10	Olaylar düzeltme gerektiren ve düzeltme gerektirmeyen olarak sınıflandırılır.	Düzeltilme gerektiren olaylar finansal tablolara yansıtılır; gerektirmeyen olaylar açıklanır.	Düzeltilme gerektiren olaylar için finansal tablolar değiştirilir; gerektirmeyen olaylar yalnızca dipnotlarda açıklanır.
ASC 855	Olaylar, tanınacak (recognized) ve sadece açıklanacak (nonrecognized) olarak sınıflandırılır.	Tanınacak olaylar finansal tablolarda ölçülür ve gösterilir; açıklanacak olaylar ise sadece dipnotlarda yer alır.	Tanınan olaylar finansal tablolara kaydedilir; açıklanacak olaylar sadece dipnotlarda gösterilir.

IAS 12	Cari ve ertelenmiş vergi kalemleri ayrı ayrı sınıflandırılır.	Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, vergi oranları kullanılarak geçici farklar üzerinden hesaplanır.	Geçici farkların ortadan kalkması durumunda ertelenmiş vergi kalemleri çıkarılır.
ASC 740	Ertelenmiş ve cari vergiler bilanço ve gelir tablosunda ayrı olarak sınıflandırılır.	Ertelenmiş vergiler gelecekteki geçici farklar ve vergi oranları baz alınarak ölçülür.	Vergi avantajlarının ortadan kalkması veya gerçekleşmemesi durumunda vergi varlıkları çıkarılır.
IAS 16	Varlıklar türlerine ve kullanım amaçlarına göre sınıflandırılır.	Maliyet veya yeniden değerlendirme modeli ile ölçülür.	Elden çıkarıldığında veya ekonomik ömrü dolduğunda çıkarılır.
ASC 360	Varlıklar kullanım amaçlarına ve ekonomik ömürlerine göre sınıflandırılır.	İki aşamalı değer düşüklüğü testi ve maliyet temelli ölçüm yapılır.	Satış, elden çıkarma veya değer düşüklüğü gerçekleştiğinde çıkarılır.
IAS 19	Kısa vadeli, uzun vadeli, kıdem tazminatı ve emeklilik sonrası faydalar olarak sınıflandırılır.	Aktüeryal varsayımlar ve iskonto oranı kullanılarak ölçülür.	Fayda yükümlülükleri yerine getirildiğinde veya iptal edildiğinde çıkarılır.
ASC 710-12-15-18-20	Çalışan faydaları sürelerine ve türlerine göre sınıflandırılır.	Faydalar, değerlendirme varsayımları ve iskonto yöntemleri kullanılarak ölçülür.	Yükümlülükler sona erdiğinde veya iptal edildiğinde çıkarılır.
IAS 21	İşlevsel para birimi ve sunum para birimi ayırımına göre sınıflandırılır.	İşlem tarihindeki kur, dönem sonu kapanış kuru ve ortalama kur ile ölçülür.	İşlem tamamlandığında veya yabancı işletmenin kontrolü kaybedildiğinde çevrim farkları kayıttan çıkarılır.
ASC 830	Fonksiyonel para birimi temel alınarak sınıflandırılır.	İşlem tarihi, dönem sonu ve ortalama döviz kurlarıyla ölçüm yapılır.	Fonksiyonel para birimi değiştiğinde veya varlıklar elden çıkarıldığında kayıttan çıkarılır.
IAS 23	Aktifleştirilebilir ve giderleştirilen maliyetler olarak sınıflandırılır.	Doğrudan varlıkla ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri aktifleştirilir.	Varlık tamamlandığında aktifleştirme durur ve ilgili maliyetler kayıttan çıkarılır.

ASC 423	Borçlanma maliyetleri, niteliği ve ilgili varlıkla kurduğu ilişkilendirilebilirlik düzeyi esas alınarak sınıflandırılmaktadır.	Doğrudan ilişkili borçlanma maliyetleri aktifleştirilir.	İlgili varlık tamamlandığında veya satış gerçekleştiğinde çıkarılır.
IAS 24	İlişkili taraflar; iştirakler, bağlı ortaklıklar ve yöneticiler olarak sınıflandırılır.	Açıklama standardıdır; doğrudan ölçüm içermez.	İlişkinin sona ermesi durumunda açıklamalardan çıkarılır.
ASC 850	Taraflar arasındaki ilişkinin türüne göre sınıflandırılır.	Ölçüm içermeyen, yalnızca açıklama standardıdır.	İlişkili taraf ilişkisi bittiğinde açıklamalardan çıkarılır.
IAS 26	Tanımlanmış katkı ve tanımlanmış fayda planları olarak ayrılır.	Gerçeğe uygun değer vEya aktüeryal değerler kullanılır.	Fon dağıtıldığında veya plan sonlandırıldığında çıkarılır.
ASC 960-962	Tanımlanmış katkı, tanımlanmış fayda planları ve diğer plan türleri sınıflanır.	Plan türüne göre aktüeryal değerler veya piyasa değerleri kullanılır.	Planlar sona erdiğinde veya yükümlülükler tamamlandığında çıkarılır.
IAS 27	Yatırım türü ve etkinlik derecesine göre sınıflanır.	Maliyet, özkaynak veya IFRS 9 modelleri kullanılabilir.	Kontrol kaybedildiğinde veya yatırım satıldığında çıkarılır.
ASC 274	Genel muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılır.	Genellikle maliyet veya gerçeğe uygun değerle ölçülür.	Yatırımlar satıldığında veya değer kaybına uğradığında çıkarılır.
IAS 28	Yatırımlar oy hakkı ve önemli etkiye göre sınıflanır.	Özkaynak yöntemi kullanılır.	Elden çıkarıldığında veya etkinlik sona erdiğinde çıkarılır.
ASC 946	Yatırım türüne ve amacına göre sınıflandırılır.	Genellikle gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılır.	Satış veya stratejik değişiklik durumunda çıkarılır.
IAS 32	Borç veya özkaynak olarak sınıflandırılır.	İlk muhasebeleştirme gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır.	Vade dolumu, itfa veya iptal edildiğinde çıkarılır.

ASC 326	Finansal varlıkların türü ve ölçüm yöntemlerine göre sınıflandırılır.	Finansal varlıklar Beklenen Kredi Zararları (CECL) ile ölçülür.	Alacak tahsil edilemez duruma düştüğünde çıkarılır.
IAS 33	Temel ve seyreltilmiş kazanç olarak sınıflandırılır.	Net kar, ilgili hisse sayısına bölünerek hesaplanır.	Geçerliliği kalmayan potansiyel hisseler çıkarılır.
ASC 260	Adi hisse ve potansiyel adi hisse sınıflaması yapılır.	Temel ve seyreltilmiş kazanç “if-converted” ve “treasury stock” yöntemleri gibi teknik detaylarda farklılıklar vardır.	Potansiyel hisse etkisi kaybolduğunda çıkarılır.
IAS 34	Dönemsel finansal tablo kalemleri tutarlı olarak sınıflanır.	Yıllık rapor ilkeleriyle tutarlılık esasıyla ölçüm yapılır.	Özel bir kayıttan çıkarma hükmü bulunmaz.
ASC 270	Kalemler yıl sonu finansal tablolarıyla tutarlı sınıflandırılır.	Tahmini ve geçici veriler yıllık ölçüm yöntemleriyle hesaplanır.	Özel kayıttan çıkarma hükmü yoktur; genel ilkeler uygulanır.
IAS 36	Nakit yaratan birimler ve şerefiye gibi kalemlere göre sınıflandırılır.	Geri kazanılabilir tutar kullanım değeri veya satış maliyeti sonrası gerçeğe uygun değerle belirlenir.	Değer düşüklüğü gerçekleştiğinde varlıklar finansal tablolardan çıkarılır.
ASC 360-10	Varlıkların türüne ve kullanım amaçlarına göre sınıflandırılır.	İki aşamalı test ile gelecekteki nakit akışları ve gerçeğe uygun değer üzerinden değer düşüklüğü ölçülür.	Değer düşüklüğü gerçekleştiğinde veya varlık elden çıkarıldığında kayıttan çıkarılır.
IAS 37	Gerçekleşmesi muhtemel yükümlülükler ve koşullu varlıklar olarak sınıflandırılır.	En iyi tahmin esasıyla ölçüm yapılır ve önemli ise iskonto edilir.	Yükümlülüğün gerçekleşme ihtimali ortadan kalktığında kayıttan çıkarılır.
ASC 440	Yükümlülükler gerçekleşme olasılıklarına göre sınıflandırılır.	Yükümlülüğün gerçekleşme olasılığına göre tahmin edilerek ölçülür.	Gerçekleşme olasılığı ortadan kalktığında çıkarılır.
IAS 38	Varlıklar kullanım amacına ve türüne göre sınıflanır.	Maliyet veya yeniden değerlendirme modeli kullanılır.	Varlığın ekonomik faydası kalmadığında çıkarılır.

ASC 985	Yazılım türüne ve kullanım amaçlarına göre sınıflandırılır.	Geliştirme maliyetleri belirli kriterler sağlandığında aktifleştirilir.	Yazılım kullanımı sonlandığında veya piyasa değerini yitirdiğinde çıkarılır.
IAS 39	Kâr veya Zarar Yoluyla Gerçeğe Uygun Değer (FVPL), satılmaya hazır, vadeye kadar elde tutulanlar olarak sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer veya itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülür.	Finansal varlık devredildiğinde veya yükümlülükler tamamlandığında çıkarılır.
ASC 320-815	Alım-satım amaçlı, satılmaya hazır ve vadeye kadar elde tutulanlar olarak sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer veya itfa edilmiş maliyet kullanılır, özel değer düşüklüğü modelleri geçerlidir.	Haklar sona erdiğinde veya transfer edildiğinde çıkarılır.
IAS 40	Gayrimenkuller kira geliri ve değer artışı amacıyla sınıflanır.	Maliyet veya gerçeğe uygun değer modeli kullanılabilir.	Satış veya kullanım amacının değişmesi durumunda çıkarılır.
ASC 970-360	Gayrimenkuller kullanım amaçlarına göre sınıflandırılır.	Genellikle maliyet bazlı ölçüm yapılır.	Gayrimenkulün satışı veya kullanım dışı kalması durumunda çıkarılır.
IAS 41	Canlı varlıklar ve tarımsal ürünler olarak sınıflandırılır.	Gerçeğe uygun değer eksi satış maliyeti ile ölçülür.	Satış, tüketim veya varlığın ekonomik değerini yitirmesiyle çıkarılır.
ASC 905	Ürün türü ve üretim yöntemine göre sınıflandırılır.	Genellikle maliyet esasına göre ölçülür.	Satış, tüketim veya değer düşüklüğü gerçekleştiğinde çıkarılır.

Kaynak. (Yazar tarafından, Grant Thornton (2024); KPMG (2024); PwC (2024); Ernst ve Young (2024) ve Deloitte (2022) raporları derlenerek oluşturulmuştur.)

Toplamda 40 başlık altında sunulan bu karşılaştırmada, finansal raporlama çerçevesinden varlıkların ölçümüne, hasılat ve kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinden, birleşmeler ve vergi uygulamalarına kadar birçok farklı alan ele alınmaktadır. Tabloda, hangi alanlarda IFRS ve US GAAP'in büyük ölçüde benzer sonuçlar doğurduğu, hangi alanlarda ise yöntem, kapsam veya sunum farklılıkları bulunduğu net bir şekilde gösterilmiştir. Ayrıca, bazı standartlarda IFRS'nin daha genel veya esnek bir yaklaşım benimsediği, US GAAP'in ise daha ayrıntılı ve kural temelli bir yapıya sahip olduğu

vurgulanmaktadır. Bazı konularda ise her iki sistemin benzer rehberlik sunduğu, yalnızca üslup veya teknik detaylarda farklılıklar olduğu belirtilmiştir.

5.2. Uygulamada Belirgin Farklılıklar

Bu iki muhasebe standardı arasındaki temel farklar, esas olarak bunların temelindeki kavramsal çerçevelerden kaynaklanmaktadır. IFRS'nin çerçevesi, tek bir küresel muhasebe ilkeleri setine dayanmaktadır. Bu çerçeve, farklı ülke ve bölgelerdeki finansal raporlamada tutarlılık ve şeffaflığın yanında, ihtiyaca uygunluk ve gerçeğe uygun sunum ile destekleyici özellikler olan karşılaştırılabilirlik, doğrulanabilirlik, zamanında sunum ve anlaşılabilirliği artırmayı amaçlamaktadır. Ancak, US GAAP, zaman içinde farklı standart belirleme kurumları tarafından belirlenen standartların bir karışımıyla gelişmiştir. Bu durum onu daha karmaşık ve bazen tutarsız bir çerçeve haline getirmiştir. Ayrıca, US GAAP'ın kapsamlı ve ayrıntılı kılavuzuna kıyasla, IFRS belirli konularda, örneğin faaliyet bölümlerinin raporlaması ve hisse başına kazanç, daha az kılavuz sağlar (Guillaume, O., ve Pierre, D. 2016: 69). Bu tür farklılıklar, finansal belgelerde bu unsurların sunumunu önemli ölçüde etkileyebilir. Sunum açısından da belirgin farklılıklar vardır. Örneğin, IFRS gelir tablosu veya bilanço için belirli bir format uygulamaz ve daha fazla esneklik sağlarken, US GAAP daha spesifik sunum gereklilikleri sağlar.

UFRS ve US GAAP, çeşitli muhasebe konularında önemli uygulama farklılıkları da göstermektedir. Bu farklılıklar, finansal raporların sonuçlarının farklı olmasına neden olmaktadır. Örneğin, her iki standart da “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” muhasebesine ilişkin olarak IFRS 15 ve ASC 606 ile performans yükümlülüğü yaklaşımını benimsemiş olsa da, sözleşme değişikliklerinin ve değişken unsurların nasıl ele alınacağı konusunda bazı nüans farklılıkları bulunmaktadır. Bu durum, raporlanan gelirlerde potansiyel farklılıkların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Fikri mülkiyet lisanslaması örneği ele alındığında, IFRS gelirlerin ne zaman muhasebeleştirileceği konusunda belirli bir esneklik tanırken, US GAAP daha kesin talimatlar sunmakta ve bu durum gelirlerin muhasebeleştirilme zamanlamasında farklılıklara neden olabilmektedir (Huang, 2024: 96).

Giderlerin muhasebeleştirilmesi konusunda, özellikle araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) alanında, IFRS belirli koşullar altında geliştirme maliyetlerinin aktifleştirilmesine izin verirken, US GAAP tüm Ar-Ge maliyetlerinin oluştuğu anda giderleştirilmesini gerektirir. Bu önemli

farklılık, IFRS'ye göre raporlama yapan kuruluşların finansal durum tablosunda varlıkların daha yüksek tutarda raporlanmasına ve kâr zarara tablosunda giderlerin olduğundan daha düşük tutarda yansıtılmasına neden olabilir ve bu da yatırım kararlarını etkileyebilir. IFRS 16, tüm kiralama sözleşmelerini kiracının bakış açısından finansal kiralama olarak sınıflandıran basitleştirilmiş bir yöntem tercih etmektedir. Öte yandan, US GAAP (ASC 840-842) ikili sınıflandırmayı koruyarak, kaldıraç oranları ve varlık devir hızı gibi önemli finansal göstergelerde farklı etkilere yol açmaktadır. Ayrıca, emeklilik fayda planlarında muhasebeleştirme ve raporlama konusunda, IFRS ve US GAAP arasındaki farklılıkları daha da net bir şekilde ortaya koymaktadır. IFRS, aktüeryal kazanç ve kayıpların diğer kapsamlı gelirlerde hemen muhasebeleştirilmesini ve net emeklilik maliyetinin net tanımlanmış fayda yükümlülüğü veya varlığına göre hesaplanmasını gerektirmektedir. Buna karşılık, US GAAP belirli kazanç ve kayıpların ertelenmesine izin vermekte ve emeklilik maliyetinin bileşenlerini ayırarak gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosunda farklı sunumlara yol açmaktadır (United States Securities and Exchange Commission. Office of the Chief Accountant. www.sec.gov, 2011)

5.3. Uluslararası Uyum

Küresel tutarlılık ve finansal tabloların karşılaştırılabilirliğini artırmak amacıyla, finansal raporlamada uluslararası tekdüzelik yönündeki çabalar, IFRS ve US GAAP arasındaki yakınsama sürecinin merkezinde yer almıştır. Bu sürecin başarıya ulaşabilmesi için, birleşik, açık ve uygulanabilir bir küresel muhasebe standartları setinin oluşturulması zorunludur. Söz konusu standartlar; yüksek kaliteli, şeffaf ve tutarlı finansal bilgilerin üretilmesini sağlamalıdır. Bu da IFRS ve US GAAP'ın uyumunu garanti altına almanın kritik bir adımıdır.

IASB ve FASB, onlarca yıl süren iş birliğiyle muhasebe standartlarını birbirine yaklaştırmak adına önemli adımlar atmışlardır (Huang, 2024:92-99).

Kallousa ve Warsame (2018), çalışmalarında, uyumlaştırma konusunda önemli adımlar atılmış olsa da finansal raporlama standartlarında tam bir küresel tekdüzeliğin hala uzak bir hedef olarak görüldüğünü ifade etmektedir. IFRS ve US GAAP arasındaki farklılıklar, her ikisinin kendine özgü tarihsel gelişimi, temel ilkeleri ve içinde bulundukları farklı yasal ve düzenleyici bağlamlardan kaynaklanan köklü farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Huang

(2024)’e göre, IFRS, ilkeye dayalı bir strateji benimseyerek daha geniş ve esnek bir muhasebe çerçevesi sunmaktadır. Aynı zamanda, US GAAP, Amerikan kurumsal ortamında yaygın olan dava eğilimleri tarafından şekillenen kural temelli kılavuzlarla karakterize edilir. Farklı ekonomik, yasal ve kültürel geçmişleri uzlaştırmanın karmaşıklığı, süregelen zorluklar oluşturmaktadır. İlgili kuruluşlar, daha entegre ve şeffaf bir küresel finansal raporlama ortamı oluşturmak için birlikte çalışmalıdır.

6. SONUÇ

Bu çalışma, IFRS ve US GAAP gibi küresel ölçekte en yaygın kullanılan iki muhasebe standardı arasında kapsamlı ve sistematik bir karşılaştırma sunarak, bu sistemlerin kavramsal yapılarını, uygulama biçimlerini ve aralarındaki temel farkları ortaya koymuştur. Yapılan analizler göstermektedir ki, her iki sistem de yüksek kaliteli finansal raporlama hedefini taşımasına rağmen, ilkesel ve kural temelli yaklaşımları nedeniyle uygulamada önemli farklılıklar doğurmaktadır. Bu farklar, sadece teknik değil, aynı zamanda raporların anlaşılabilirliği, denetlenebilirliği, yatırımcı güveni ve karar alma süreçleri açısından da etkili olmaktadır.

IFRS’nin esnek ve ilkesel yapısı, farklı ekonomik bağlamlara uyum sağlama avantajı sunsa da, yorum farklılıklarına açık oluşu nedeniyle uygulamada belirsizlik yaratabilmektedir. Buna karşın, US GAAP’in ayrıntılı ve kuralcı yapısı standartlaşmayı sağlarken, bazı durumlarda ekonomik gerçekliği yansıtmada gücünü sınırlayabilmektedir. Bu çerçevede uygulayıcılar açısından, hangi sistemin tercih edileceği yalnızca teknik uygunluk değil, aynı zamanda raporlama amacına, düzenleyici çevreye ve yatırımcı profiline göre değerlendirilmelidir.

Özellikle çok uluslu işletmeler, farklı raporlama sistemlerinin sonuçları üzerindeki etkilerini analiz etmelidirler. Yatırımcılar ve denetçiler ise esneklik ile güvenilirlik arasındaki dengeyi doğru şekilde yorumlayabilmelidir. Ayrıca, düzenleyici ve politika yapıcılar için bu çalışma, muhasebe standartlarının uyumlaştırılmasına yönelik politikaların yalnızca teknik değil, kültürel ve ekonomik bağlamlara da duyarlı olması gerektiğini göstermektedir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. IFRS'nin ilkesel yapısı farklı ülke uygulamalarında çeşitlilik yaratmasına rağmen, çalışmada bu uygulama farklarına yer verilmemiştir. Ülke bazlı regülasyonlar, denetim kültürü ve muhasebe politikaları gibi unsurlar, standartların sahadaki yansımalarını önemli ölçüde etkilemekte olup, bu boyut göz ardı edilmiştir. Ayrıca, çalışma sektörler arası farkları dikkate almamış; özellikle finans, sigorta ve teknoloji gibi özel düzenlemelere tabi sektörlerdeki IFRS ve US GAAP uygulama ayrışmaları incelenmemiştir. Bunun yanında, analiz tamamen ikincil kaynaklara dayalı olup, ampirik veri ya da işletme bazlı örneklemeye dayalı uygulamalı bir inceleme içermemektedir.

Gelecek araştırmalarda, farklı ülkelerde aynı işlemlerin nasıl muhasebeleştirildiğine odaklanan karşılaştırmalı saha çalışmaları yapılması; blockchain ve yapay zekâ gibi dijital teknolojilerin muhasebe standartlarının uygulanmasına etkisinin incelenmesi; finansal tablo kullanıcılarının IFRS ve US GAAP sistemlerine yönelik algılarının ölçülmesi ve bu standartların ESG raporlamasıyla entegrasyon düzeylerinin analiz edilmesi, literatüre anlamlı katkılar sağlayabilir.

KAYNAKLAR

- AICPA. (2023). “2023 trends report”. <https://www.aicpa-cima.com/professional-insights/download/2023-trends-report>. (Erişim tarihi: 09.05.2025).
- Banik, G. G. (2018). “Norwalk Agreement, 2002 and its recent updates with reference to IFRS”. 16th IRF International Conference Proceedings, 6(1) 1-3.
- Barth, M. E., Landsman-W. R., Lang, M.,- Williams, C. (2012). “Are IFRS-based and US GAAP-based accounting amounts comparable?”. *Journal of Accounting & Economics*, 54(1), 68–93.
- Buesa, A., - Población García, F. J.,- Tarancón, J. (2020). “Measuring the procyclicality of impairment accounting regimes: A comparison between IFRS 9 and US GAAP”. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3526174>. (Erişim tarihi:09.05.2025)
- Cascino, S.,- Gassen, J. (2015). “What drives the comparability effect of mandatory IFRS adoption?”. *Review of Accounting Studies*, 20(1), 242–282.
- Chatterjee, C. (2023). “Efficiency gains from accounting regulatory compliance”. The University of Iowa. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3736028>. (Erişim tarihi:09.05.2025)
- Deloitte. (2022). “Comparing IFRS Accounting Standards and U.S. GAAP”. Deloitte <https://dart.deloitte.com/USDART/home/publications/roadmap/ifrs-us-gaap-comparison>. (Erişim tarihi: 09.05.2025)

- Ernst-Young. (2024). “US GAAP versus IFRS: The basics December 2024”. https://www.ey.com/en_us/technical/accountinglink/us-gaap-versus-ifrs--the-basics-december-2024. (Erişim tarihi: 09.05.2025)
- Grant Thornton. (2024). “Comparison between U.S. GAAP and IFRS Standards.”. <https://www.grantthornton.com/content/dam/grantthornton/website/assets/content-page-files/audit/pdfs/2024/comparison-between-us-gaap-and-ifrs-standards.pdf>. (Erişim tarihi: 09.05.2025)
- Guillaume, O., & Pierre, D. (2016). “The convergence of U.S. GAAP with IFRS: A comparative analysis of principles-based and rules-based accounting standards”. Scholedge International Journal of Business Policy & Governance, 3(1), 1–8.
- Huang, Y. (2024). “Major changes in IFRS and comparison with US GAAP”. Advances in Economics, Management and Political Sciences, 71(1), 92–99.
- International Accounting Standards Board (IASB). (2023). <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2024/04/ifrs-foundation-publishes-2023-annual-report/>. (Erişim tarihi: 28.05.2025)
- Kallousa, N.,-Warsame-Hussein, A. (2018). “Examining often-heard allegations: Is U.S. GAAP more rules-based than IFRS?”. SSRN. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3533455>. (Erişim tarihi, 10.05.2025)
- KPMG. (2024). “IFRS compared to US GAAP”. <https://kpmg.com/kpmg-us/content/dam/kpmg/frv/pdf/2024/ifrs-us-gaap-2024-final.pdf>. (Erişim tarihi, 10.05.2025)
- Lucchese, M., - Di Carlo, F. (2020). “Inventories accounting under US-GAAP and IFRS standards: The differences that hinder the full convergence”. International Journal of Business and Management, 15(7), 180–195.
- Muhamad, K. W., - Saleh, S. M.W., - Van Paridon, K. (2020). “The impact of changes in accounting on the efficiency of financial institutions”. Applied Science, 29(1), 21–39.
- Ortega, X. (2017). “A review of IFRS and US GAAP convergence history and relevant studies”. International Business Research, 10(9), 31–38.
- Ong, A. (2018). “The failure of international accounting standards convergence: A brief history.” Review of Integrative Business and Economics Research, 7(3), 93-105.
- Pacter, P. (2013).”What have IASB and FASB convergence efforts achieved?”. Journal of Accountancy.<https://www.journalofaccountancy.com/issues/2013/feb/20127103.html>. (Erişim tarihi: 10.05. 2025)

- PwC. (2024). “About the IFRS and US GAAP: Similarities and differences guide”. PwC AccountingGuide.https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/ifrs_and_us_gaap_sim/ifrs_and_us_gaap_sim_US/About-this-guide.html. (Erişim Tarihi:10.05.2025).
- Saleha, A. F., -Rashid, A. M., -Suwaid, M. A. (2020). “The transition from US GAAP to IFRS: Fundamental differences and their implications on financial statements that Walmart should know”. *Transition*, 11(5), 314–328.
- Sanko, H.,- Koldovskyi, A. (2017). “Comparative analysis of IFRS and US GAAP”. *Financial Markets, Institutions and Risks*, 1(1), 14–21.
- Sharma, S. (2025). “Lease accounting: A comparative study of US GAAP and IFRS”. *International Journal for Multidisciplinary Research (IJFMR)*, 7(2), 1–10.
- United States Securities and Exchange Commission, Office of the Chief Accountant. (2011). “Work plan for the consideration of incorporating International Financial Reporting Standards into the financial reporting system for U.S. issuers: A comparison of U.S. GAAP and IFRS”.<https://www.sec.gov/spotlight/globalaccountingstandards/ifrswork-plan-paper-111611-gaap.pdf>. (Erişim Tarihi: 13.04.2025).
- <https://www.whalencpa.com/2023/01/what-happened-to-the-international-convergence-project/#:~:text=A%20decade%20later%2C%20informal%20meetings,reduce%20differences%20among%20those%20standards> (Erişim Tarihi: 27.06.2025).